

เทศน์อบรมฆราวาส ณ กุฎีหลวงตา สอนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อค่ำวันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

รสชาติจากธรรม

ทุกวันนี้แก้มันไม่เหมือนแต่ก่อน หนาวธรรมดา มันก็เป็นหนาวมาก เป็นอย่างนั้นละ คือธาตุชั้นธัมมันอ่อนลงทุกอย่าง เป็นอะไรนิดหน่อยก็เป็นมากขึ้นมา ตั้งแต่ยังหนุ่มยังน้อยนี้ โธ มันหนาวจริงๆ เหล่านี้ตกกระทบด ตามเนื้อตามตัวตามแขน หนาวขนาดนั้นแหละ แต่เรื่องผ้าห่มเราไม่เอา จะหนาวขนาดไหนก็สู้มันด้วยผ้าสองผืน คือสังฆาฏิพับครึ่ง กับจีวรพับครึ่ง ให้เท่านั้นเอง จะหนาวขนาดไหนนอนไม่ได้ก็ไม่นอน ที่จะให้หาผ้าห่มมาเพิ่มไม่เลย จนกระทั่งพ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านรู้ได้ยังไงไม่รู้ล่ะ อย่างนั้นละพ่อแม่ครูจารย์มันทำกับเราอดคิดไม่ได้ทุกอย่าง ท่านทำอะไรกับเรานะ เราถามพระองค์อื่นก็บอกว่าไม่เห็นท่านทำ แต่กับเรานี้ท่านทำอยู่เสมอ ให้ได้คิดตลอดเวลา

หนาวๆ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนเราไม่เอา ดัดอยู่ตลอดดัดเจ้าของ ใครมีผ้าห่มเท่าไรไม่สนใจ เอาสามผืนเท่านั้น ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนไม่เอาผ้าห่ม ดัดกันอยู่ในนั้นตลอดเลย จนพ่อแม่ครูจารย์เอาผ้าห่มของท่านไปบังสกุลให้เรา เลยได้ห่มนะ อย่างนั้นละ ท่านทราบได้ยังไงว่าเราไม่มีผ้าห่ม นั้นละเรื่องพ่อแม่ครูจารย์มันทุกอย่างแหลมคมมากทีเดียว เราทำอะไรเจียบๆ ของเราไม่ให้ใครทราบ ท่านทราบจนได้ตลอดเรื่องของเราทำ เช่นการขบฉัน บิณฑบาตมาได้เท่าไรเอาเท่านั้น หยิบใส่บาตรนิดหน่อยแล้วพอ จับบาตรชุกเข้าไปข้างฝา เอาฝาบาตรปิด แล้วเอาผ้าอาบนํ้าปิดอีกทีหนึ่ง จัดข้างๆ เจ้าของนั่ง จากนั้นก็มาจัดอาหารถวายท่าน

สำหรับใครตามมาถวายอะไรเราไม่เคยสนใจ ปฏิบัติอย่างนั้นตลอดมา ในวัดนั้นเลยกลายเป็นมีเราองค์เดียว แต่ไม่พูดให้ใครรู้จะทำตัวเองอย่างนั้น พระเณรเต็มวัดก็ไม่เห็นทำ ก็มีทำเราองค์เดียว ทำอย่างเจียบๆ ไม่ให้ใครทราบ ท่านทราบจนได้ อย่างนั้นแหละ เวลาเสร็จแล้วเราก็ไปเอาบาตรออกมาป้อน มีอะไรก็ฉันเท่านั้นพอ แล้วท่านทราบได้ยังไง อยู่ๆ ท่านเอาของในบาตรของท่านที่เราจัดให้เรียบร้อยแล้วนั้น จัดถวายท่านไว้ อะไรที่ถูกต้องกับธาตุกับชั้นของท่าน เราเป็นคนจัดเรียบร้อยๆ แล้วอยู่ๆ ก็ป้อนมาเลย บทเวลาท่านจะทำมองไม่ทัน

เวลาสงบเจียบจะเตรียมฉันกัน อยู่ๆ ท่านเอาของจากบาตรท่านป้อนป้อนมา ขอใส่บาตรหน่อยท่านมหา บางที่ท่านก็บอกว่าศรัทธามาสายๆ ว่าแล้วป้อนถึงเลย ถ้าท่านทำอย่างนั้นเราก็ต้องฉันทุกครั้ง คนอื่น โห้ย ไม่ได้ มาแต่ของเราไม่ได้ แต่พ่อแม่ครูจารย์เพราะความเคารพ ท่านทำเสมอแต่นานๆ ท่านทำทีหนึ่ง ท่านไม่ได้ทำซ้ำๆ ซากๆ อะไรนัก นานๆ ทำทีหนึ่ง เราทำอย่างนั้นของเราตลอด ไม่สนใจกับอะไร อาหารการขบ

ฉันก็ไม่สนใจ ได้มาทำอะไรที่เท่านั้นพอ จัดนิด ๆ หน่อย ๆ ใส่บาตรฉัน ฉันก็ไม่เคยอึมนะ อยู่หนองผือฉันประมาณสัก ๖๐% ถือเป็นประจำของเราที่ไปอยู่กับท่านเป็นอย่างนั้น

ถ้าเราไปโดยลำพังเราแล้วยิ่งตัดใหญ่เลย อยากฉันก็ฉัน ไม่อยากฉันก็ไม่ฉัน ก็วันก็แล้ว มันจะเป็นจะตายจริงๆ ก็ออกไปบิณฑบาตเสียวันหนึ่ง พออยู่ได้แล้วก็อยู่ไปเลย เราไปคนเดียวเป็นแต่อย่างนั้น ส่วนมากไม่ค่อยฉัน มันจะตายจริงๆ ถึงจะไปฉันให้มัน มีแต่หยุดทั้งนั้นอาหาร เพราะเวลาเราอดอาหารกับเวลาฉันปรกตินี้ ทางด้านจิตใจเกี่ยวกับเรื่องการภาวนาต่างกันมาก ธาตุชั้นธ้ออ่อนเพลียเท่าไรก็ตาม แต่จิตใจมันดีขึ้น ๆ เรามุ่งต่อธรรมต่างหาก เราไม่ได้มุ่งต่อปากต่อท้องอะไร อันนี้ฉันเมื่อไรก็ได้ กำลังของธาตุชั้นธ้อมาอย่างรวดเร็ว แต่กำลังของจิตใจนี้มาช้ามาก ต้องได้พยุทางด้านจิตใจมากกว่าทางด้านธาตุด้านชั้นธ้อของเรา

อดอาหารผ่อนอาหารมากเท่าไร สติยิ่งดี ๆ ความเพียรยิ่งเด่น เห็นชัด ๆ ทางด้านจิตใจ ที่นี้พอมานฉันจึงหันเข้าไปแล้ว มันมีลักษณะผิด ๆ พลัด ๆ มันต่างกัน พออดอาหารลงไปแม่นยำ ๆ สติก็แม่นยำ ทุกอย่างจับตืด ๆ มันต่างกัน พอมานฉันจึงหันแล้ว มันจะมีส่วนลดของมันให้เห็น ถ้าฉันตืด ๆ กันไปมันก็ลดของมันให้เห็นชัด ๆ ที่นี้เราไม่ต้องการลดลงไปซี ต้องตัดทางด้านร่างกาย มีกำลังวังชามันไม่ดี สติก็ไม่ค่อยดี การหลับการนอนมักจะนอนมาก ถ้าอดอาหารนอนน้อยมากทีเดียว ถ้าฉันจึงหันนอนมาก ดีไม่ดีความซี้เกียจแทรกเข้าไปอีก ก็เลยกลายเป็นซี้เกียจมากเข้าไป ตัดเอาไว้ ๆ ตลอดอยู่ด้วยความอดอยากขาดแคลนตลอดเลย ทางธาตุชั้นธ้อนี้เรียกว่าอย่างนั้นละ อดอยากขาดแคลนตลอด

แต่ไม่ใช่ของไม่มีนะ มันเป็นอยู่กับเราตัดเราเอง มีมากมีน้อยไม่สนใจ จะสนใจเฉพาะที่จะนำมาเหยียวยธาตุดชั้นธ้อให้พอเป็นไป เพื่อความพากเพียรจะได้มีกำลังมากขึ้นเท่านั้น นักภาวนาต้องเป็นนักสังเกตตัวเอง พระกรรมฐานที่ออกเพื่ออรรธเพื่อธรรมจริงๆ แล้วจะต้องได้สังเกตตัวเอง ไม่สังเกตตัวเองไม่ได้ผลเท่าที่ควร ต้องได้สังเกตเจ้าของตลอดเวลา ถือใจเป็นสำคัญ จิตตภาวนาเป็นยังงี้ ๆ ฉันจึงหัน ฉันมากฉันน้อยเป็นยังงี้ สังเกตอยู่อย่างนั้น ไม่อย่างนั้นไม่ได้ มันจะมีแต่ทางธาตุดชั้นธ้อมันก้าว ก้าวไปก็เหยียบธรรม บังคับทางธาตุดชั้นธ้อไว้ให้ทางจิตตภาวนาก้าวเดิน แล้วจิตใจก็เห็นชัด ๆ ไปเรื่อย

อดอาหารยิ่งหลายวันสติไม่ผลอเลย ตั้งได้ทั้งวันเลย จะแยบไปผลอนั้นผลอนี้ไม่ได้ นี่ละตัวอย่างนี้ เวลาอดอาหารสติดี ตั้งตืด ๆ เลย จิตใจก็สงบได้ง่าย สงบไปเท่าไรก็ยิ่งผ่องใสยิ่งเย็นยิ่งสว่างเข้าไป เห็นประจักษ์ในหัวใจของเราเอง ที่นี้เราก็ต้องพยุทางด้านจิตใจให้มากยิ่งขึ้นกว่าธาตุดชั้นธ้อ ธาตุดชั้นธ้อพอเป็นไปเท่านั้นพอ ไม่ให้มากกว่านั้น

มันจะไปทับทางด้านจิตใจ จึงว่าเหมือนตกรกทั้งเป็น ผู้ตั้งใจธรรมดาจริง ๆ แล้ว เหมือนอย่างนั้น สำหรับเราเองเป็นอย่างนั้นตลอดมา มาหาพ่อแม่ครูอาจารย์ที่โรนนี่มีแต่ หนังสือกระดูกมา ท่านก็รู้ชัดเจนแล้วนั้น คือออกไปมีแต่พืดกันตลอดเลยไม่มีถอย กลับมาหาท่านที่โรนนี่ รัยษณั้ันอายุ ๓๐ สามสิบกว่า มันก็แข็งแรงซังซังตั้งตั้ง แต่เวลามา หาท่านไม่เป็นอย่างนั้น เหมือนคนแก่อายุเจ็ดสิบแปดสิบ มาหาท่านที่โรนนี่เป็นอย่างนั้น ตลอด ท่านก็รู้ละชีว่าเอาจริงเอาจัง

เวลาอยู่กับท่านไม่ฉันไม่ได้ละ มันเกี่ยวข้องกับหมู่กับเพื่อนพระเณรเต็มวัดเต็ม วา อยู่ในความสอดส่องดูแลของเราทั้งนั้น เพื่อท่านจะอยู่ได้สะดวกสบาย ไม่ไปรบกวณ ท่านให้ระกะระกะทางสายหูสายตาท่าน พระเณรก็ให้เรียบริ้อยตลอด นี้ละที่ฉันเพราะ เหตุนี้เอง แต่ไม่ฉันให้อิม ฉันเพียง ๖๐% ฉันทุกวันไม่เคยอดนะอยู่หนองฝือ อยู่กับ ท่านไม่ว่าอยู่ที่ใดถ้าอยู่กับท่านแล้วไม่อด แต่ฉันเพียงเท่านั้น ลดลงๆ พอเป็นไป ถ้าอด นี้งานการทั้งหลายก็มี มันไม่ได้สนุกทุมลงทางความพากเพียร ต้องแบ่งนุ่นแบ่งนี้คอย สอดส่องดูแลพระเณรเพื่อความสะดวกสบายของท่าน เพราะเราไปหาท่านเราไปเองนี้ นะ จะไปให้ท่านลำบากลำบากกับเราอะไร ซึ่งไม่ใช่เรื่องควรจะลำบากด้วย เพราะฉะนั้น เราจึงต้องได้สอดส่องดูแลพระเณร

พระเณรนี้ถ้าพูดถึงเรื่องความกลัวนี่กลัวเรามากนะ พ่อแม่ครูจารย์มันเป็น อันดับหนึ่ง กลัวเราเป็นอันดับสอง ส่วนมากกลัวเรานี้จะกลัวอยู่เรื่อย ๆ เพราะเรากับ พระเณรมันคลุกเคล้ากันอยู่ ส่วนกับท่านนาน ๆ จะได้พบ ความกลัวก็ไม่มากนัก กับเรา มันสอดนั้ันสอดนั้้อยูั้ทั้งวัน มันสัมผัสสัมพันธ์กันอยู่นั้ันละ องค์กรไหนไม่ดียังงืดื้อน ๆ ที่ ควรเต็ดก็เต็ดไปเลย เป็นอย่างนั้น ด้วยเหตุนี้เองพระเณรจึงกลัวเรา เราเอาจริงเอาจัง ทุกอย่าง เราไม่ได้ทำเหลาะ ๆ แหละ ๆ กับพระกับเณรจึงต้องกลัวเรา

อาหารก็ฉันเพียงเท่านั้นละ ถ้าฉันมากกว่านั้นมันก็ไม่คุ้มค่างัน ฉันเพียงพออยู่ ได้เท่านั้นเอาละพอ ไม่เคยอดอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์มัน เพราะงานการเกี่ยวข้องกับหมู่ กับเพื่อนมีอยู่ตลอด คอยสอดคอยส่องดูแลความเรียบริ้อยของพระเณรไม่ให้ ระกะระกะ ถ้าเราอยู่ที่นั้นเป็นอย่างนั้น พระเณรเรียบไปเลย เราคอยดูแล ที่นี้มันก็ หนัก หนักมากอยู่นะ อยู่กับหมู่กับเพื่อนคอยสอดส่องดูแลหมู่เพื่อนให้ตั้งอยู่ในความ สงบงามตา ไม่ให้ระกะระกะสายหูสายตาและจิตใจท่าน เราต้องได้สอดส่องตลอดเวลา ที่นี้มันก็ลำบาก ความเพียรของเราก็ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ตอนออกไปมันจึงได้พืดกัน เต็มเหนียวเลย

ออกไปก็ออกไปองค์เดียวดังที่เคยเล่าให้ฟังนั้นแหละ ไม่ได้เอาใครไปด้วยมัน กังวล เป็นน้ำไหลบ่า สององค์ก็แทรก มันต้องคิด ความรับผิดชอบกันลึก ๆ มีอยู่ในนั้น

แหละ ยิ่งสามองค์แล้วก็ป็นน้ำไหลบ่า ไม่เป็นท่าละ นั้น ถ้าองค์เดียวสละเลย อยากกิน ไม่กิน เป็นตายอะไรก็แล้วแต่เถอะ มันจะตายจริง ๆ เรายังรู้เรานี้ละ นั้นละเอาขนาดนั้น ที่นี้ความเพียรก็ก้าว ๆ เข้าเรื่อย เวลาจะมาหาพ่อแม่ครูจารย์นี้ มันดูดีดีทางความเพียร ถ้าพูดภาษาโลกเขาเรียกว่ามันยังไม่อยากมา เพราะแรงความเพียร มันดูดีดีทางความเพียรมาก จะไม่มาก็ได้แต่มันไม่สะดวงสบายใจ ท่านก็คงจะเป็นห่วงเกี่ยวข้องกับพระ กับเณรอาจารย์จะกระกะให้ท่านได้เห็น

เพราะฉะนั้นเวลาเราจะไปไหนอย่างนี้ กราบเรียนท่าน ดูอาการของท่าน ท่านไม่ อยากให้ไปนะ แต่ท่านเห็นประโยชน์ส่วนใหญ่ของเราคือจิตตภาวนา ท่านจึงให้ไป เวลา กราบเรียนก็เผด็จ ไม่ใช่จะกราบเรียนลาไปที่เดียว เผด็จเรียนถามท่านเรื่องการทำงาน ในวัดมีอะไรบ้าง ๆ ถ้ามีเราก็จะจัดจะทำไปเรียบร้อยแล้วเราค่อยไป ถ้าท่านว่าไม่มีอะไร ถ้าอย่างนั้นแล้ว ถ้าไม่มีอะไรก็คิดอยากจะออกประกอบความเพียรสักชั่วระยะ บอก ว่าชั่วระยะนะ ท่านก็นิ่ง เราคอยฟัง จากนั้นไปแล้วถ้าท่านเห็นสมควรเมื่อไรท่านจะบอก ทีหลัง เราเผด็จเพียงเท่านั้น พอเห็นสมควรแล้วท่านจะบอกเมื่อไร ท่านก็บอกมา “เออ ท่านมหาอยากไปเที่ยวก็ได้ละ” ท่านว่าอย่างนั้น

พอท่านว่าอย่างนั้นแล้วเรียกว่าท่านอนุญาตแล้วที่นี้ จะไปก็ได้ จะไปอย่าง ผลิตลามนี้ โหย ไม่ได้เราเคารพท่านมากที่สุด เพียงเผด็จท่าน ถ้าท่านเห็นสมควรแล้ว ท่านก็จะบอกเอง ถ้าท่านไม่เห็นสมควรเราก็นิ่งเลย เฉยไปเลย พอท่านพูดอย่างนั้น แล้วท่านก็มีถาม “จะไปทางไหนละ” “คราวนี้คิดว่าจะไปทางนั้น ๆ” ทางไหนท่านก็ เห็นหมดแล้ว ท่านรู้หมด “เอ้อ ทางนั้นดีนะ” ท่านว่า “แล้วจะไปก็องค์ละ” เราก็กราบ เรียนตามตรง ไปองค์เดียว นี่ละท่านขึ้นตรงนี่นะ

พอเราว่าจะไปองค์เดียว “เอ้อ ท่านมหาต้องไปองค์เดียวนะ ใครอย่าไปยุ่งท่าน นะ” สายมือไปตามพระที่นั่งฟัง ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ท่านมหาจะไปองค์เดียว แล้ว ใครจะไปยุ่งก็ร่มโพธิ์ร่มไทรใหญ่อยู่ยั้ง เรายังไม่เคยสนใจกับใครว่าจะไปหรือไม่ไป เรา มุ่งแต่เราคนเดียว ที่ออกจากท่านไปมุ่งคนเดียว จะแรงความเพียรให้เต็มสติกำลัง ความสามารถของเราโดยถ่ายเดียวเท่านั้น ออกไปก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ไม่ได้ เหลาะแหละนะนี้ เวลาขากลับมาหาท่าน ถึงกาลเวลากลับมานี้เหมือนคนแก่อายุได้ ๘๐ ปี หนังสือกระดูกเท่านั้น เนื้อนี้ไปไหนหมดก็ไม่รู้ มีแต่หนังสือกระดูกกลับมา ท่าน มองดูท่านก็รู้

เราก็มาเป็นระยะ ๆ ไป แต่เรื่องความเป็นห่วงท่านก็ห่วง สำหรับท่านก็เป็นห่วง ไม่อยากให้เราไป ดูแลพระเณรสะดวงสบายท่านก็สบาย เวลาเราไปนี้อาจจะมีละเรื่อง พระเรื่องเณรองค์ใดองค์หนึ่ง ไประกะระกะให้ขวางหูขวางตาท่าน นี่ละที่เราเป็นห่วง

พระเณรเกี่ยวกับเรื่องจะไปรบกวนท่านแบบต่างๆ ที่ไม่มีเจตนา แต่เป็นความเชื่อพาให้เป็น อย่างนั้นเป็นไปได้นะ

พอไปแล้วก็เอาละ เอาให้สุดกำลังเลย ถ้าลงได้ไปแล้วไม่ได้ถอย เพราะฉะนั้นจึงไม่ให้ใครไปด้วยเลย อยู่คนเดียว อยากฉันทเมื่อไรก็ฉันท ไม่อยากฉันทก็อยู่เลย เพราะคนเดียว จะอยู่ที่วันก็แล้วแต่ เราดูธาตุขันธ์เรา มันพอจะไหวแค่นั้นก็เอาถึงแค่นั้นละ อย่างนี้เป็นประจำๆ ความเพียรนี้เรียกว่าไม่ละฝีก้าวเลยแหละ หมุนตัวๆ ตลอดเวลา นี่ละการฆ่ากิเลส พูดถึงเรื่องความทุกข์นี้เราทุกข์มาก แต่เรื่องความทุกข์นี้ไม่มีน้ำหนักเท่าความมุ่งมั่นต่อแดนพันทุกข์ อันนั้นมีน้ำหนักมาก ถึงจะทุกข์ขนาดไหนมันก็ไม่ค่อยเห็นมีน้ำหนักอะไรยิ่งกว่าความมุ่งหวังให้สมใจ เรื่องมรรคเรื่องผลจิตมันอยู่ที่นั่นเสีย ความทุกข์มากน้อยก็ไม่ไปอยู่ มันอยู่ที่นั่น ทุกข์ขนาดไหนมันก็ไม่ค่อยเป็นอารมณ์

พูดให้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาฟัง ที่นี้เวลายังจิตมีความละเอียดลออเข้าไปเท่าไร นั่นละที่นี้จิตกับธรรมจะไม่พราวจากกันเลย หมุนตัวๆ ทั้งวัน ตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งหลับ อยู่อย่างนั้นตลอดๆ เมื่อเรามีการรบบราฆ่าฟันกันอยู่แล้ว ข้าศึกมันจะมีกำลังมาจากไหนมากนักละ มันก็ต้องอ่อนลง เพราะทางนี้สู้ไม่ถอยตลอด จิตใจก็ค่อยสว่างงามขึ้น สว่างงามขึ้น ร่างกายมันจะอ่อนจะเปลี้ยเพียงไรก็ตาม เช่นเราจะจะเป็นจะตายเวลาไปบิณฑบาต บางครั้งไม่ถึงหมู่บ้านนะ เราคิดว่าวันพรุ่งนี้พอจะไปถึงบ้านเขาแหละ บิณฑบาตถึงหมู่บ้าน ถึงขนาดนั้นไปถึงแค่ครึ่งทางหมดกำลังแล้วไปไม่ไหว นั่งพักเสียก่อน พอได้กำลังแล้วก็ค่อยไปอีก ถึงหมู่บ้านเขา

แต่จิตใจมันสว่างหมดละ มันอ่อนแต่ธาตุขันธ์ จิตใจไม่ได้อ่อนนะ นี่ที่มันพอพิดพอเหวี่ยงกันอยู่ก็คือจิตใจของเราสว่างหมดตลอดเวลา ร่างกายอ่อนเท่าไรจิตใจยิ่งเข้มแข็งมากขึ้น มันไม่ได้อ่อนไปเหมือนธาตุขันธ์นะ นี่ละจึงต้องได้อัดได้ทนต่อไป การมีกำลังทางร่างกายนี้มันไม่ยากนะ กำลังทางจิตใจนี้ยากมากทีเดียว เราบิณฑบาตจะไม่ถึงหมู่บ้าน ไปพักตามระยะทางก่อน แล้วไปบิณฑบาต พอออกมาจากบ้านเขาแล้ว มีพวกหินลาดหินดานอะไรที่มีแองน้ำอยู่ตามนั้น เรากำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว มากี่มาฉันทที่นั่น

พอฉันทเสร็จแล้วก็ล้างบาตรอะไร ก็ฉันทแบบกรรมฐาน อาหารนักโทษ พอฉันทเสร็จแล้วก็ล้างบาตรอะไรเสร็จ เช็ดบาตร เอาผ้าไปตากหินดาน สักเดี๋ยวมันก็แห้ง เสร็จแล้วสะพายบาตรขึ้นเขา พอฉันทเสร็จแล้วกำลังมันขึ้นอย่างรวดเร็วนะ เวลาไปนี้จะเดินไม่ถึงหมู่บ้านเขา มันอ่อนขนาดนั้น พอฉันทเสร็จแล้วมาแข่งสู้ไม่ได้นะ มันติดฝังเลย นี่กำลังของธาตุขันธ์มันรวดเร็ว กำลังของจิตนี้ช้ามาก ลำบากมาก จึงต้องได้พยุทางด้านจิตใจให้มากกว่าทางด้านธาตุขันธ์ เอาเมื่อไรก็ได้เรื่องธาตุขันธ์ ไม่ยากอะไร เพราะคน

ยังหนุ่มอยู่ อ่อนเปื่อยจนจะไปไม่ได้ พอฉันเสร็จแล้วกำลังวังชามันมาเอง ดัดผิงเลย มัน
ง่ายนะทางธาตุทางชั้นธ

พยายามอยู่อย่างนั้นละ อยู่ในป่าในเขา ตามถ้ำ ถ้าเดือนมีนา-เมษามักจะอยู่ใน
ถ้ำ อากาศมันเย็น นอกจากนั้นมักจะอยู่ตามร่มไม้ มีแคร่เล็กๆ อยู่ พอได้อยู่
สะดวกสบาย ที่นี้เรื่องความเพียรใครจะมายุ่งล่ะ ทั้งวันไม่ได้เจอใครเลย เจอแต่เราคน
เดียว ใครเขาจะมายุ่งกับเรา เขาก็เป็นคนป่าคนเขา หาอยู่หากินพอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง
เขาเท่านั้นเขาก็พอ เขาจะมายุ่งกับเราหาอะไร ก็เราไปหาที่เช่นนั้น ไม่ได้หาที่มีคนยุ่งนี้
บ้านใดสถานที่ใดพอเราไป ก็ไปพักอยู่ข้างบ้านเขา นี่เขารู้ออกมา นี่ทราบแล้วนะ บ้าน
นี้ไม่เป็นท่า นั่น คือเขาจะมากวน ไม่ได้ภาวนา เดียวคนนั้นเข้าคนนี้ออกมาอยู่เรื่อย ๆ
ภาวนาก็ขาดวรรคขาดตอน บ้านนี้ไม่เป็นท่าไม่อยู่นะ

ต้องไปหาอยู่ในป่าในเขา ส่วนมากเป็นอย่างนั้น บ้านธรรมดาเราไม่ค่อยไปอยู่
แหละเพราะไม่เด่นทางด้านธรรมชาติภายในใจ ถ้าไปอยู่แบบอาหารนักโทษ บิณฑบาตเขา
ได้อะไรมาก็เท่านั้น มีแต่ข้าวเปล่าๆ มากี่ฉั่น เท่านั้นเองนะ บ้านก็ไม่มีหลายหลังคา
เรือน สี่ห้าหลังคาเรือน อยู่ตามภูเขา เรามองเห็นภูเขาดำทะมึนนั้น นึกว่าจะไม่มีบ้าน
คน มี มีเป็นแห่งๆ แห่งละสี่หลังห้าหลัง ก็อาศัยเขาไป อย่างนั้นแหละ

ที่นี้เมื่อเราไม่ฉั่นเท่าไรก็เจ็บเลย ไม่เจอใคร มีแต่เจ้าของคนเดียว พัดกับกิเลส
ความเกิดขึ้นของกิเลสมันจะเกิดขึ้นทางสังขารความคิดความปรุง อวิชชารังใหญ่ของมัน
ดันออกมาให้อยากคิดอยากปรุงเรื่องนั้นเรื่องนี้ บังคับไม่ให้มันออก เอาความคิดความ
ปรุงของด้านธรรมะแทนเข้าไปๆ ไม่ให้มันทำงานทางกิเลส ให้ทำงานทางด้านธรรมะ
บีบบังคับเข้าไปๆ เมื่อใจได้รับการบำรุงรักษา อันตรายคือกิเลสก็ไม่เกิดได้ง่ายๆ ใจก็
ค่อยเจริญรุ่งเรืองขึ้นไปเรื่อยๆ นั่น ดูอย่างนั้นดูเจ้าของ ดูหัวใจที่เป็นมหาเหตุ มันแสดง
ขึ้นจากความคิดความปรุง ผลักดันออกไป อยากคิดนั้น อยากๆ ตลอดเวลาเราบังคับ
ไม่ให้มันอยาก บังคับใส่ธรรม เอาความคิดของธรรม เอาความรู้ความเห็นของธรรม
บังคับกันไว้อย่างนั้น จิตก็ค่อยสงบเย็นๆ

เวลามันสงบพอๆ นี่มันไม่อยากจะคิดนะที่นี้ ความอยากคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ตาม
กิเลส เหมือนว่าปิดประตูไว้เลย มันไม่อยากจะคิด มีแต่ธรรมทำงานอย่างเดียว คือจิตเป็น
สมาธิ ความแน่นหนามั่นคง ความคิดปรุงไม่อยากจะคิดเลย คิดขึ้นมามันกังวล นั่น
ความสงบแน่วอยู่คนเดียว มีแต่ความรู้เด่นละเอียดล่อ แผลกประหลาดอัศจรรย์อยู่ใน
ใจนั้น อยู่กันได้ทั้งวันก็อยู่ได้ แล้วมันจะไปยุ่งกับใครล่ะเมื่อเป็นอย่างนั้นแล้ว มีแต่
ความสง่างามอยู่ในจิตใจ โลกธาตุทั้งหมดมารวมอยู่ในใจนะ สง่างามอยู่นี้ รู้อยู่นี้ เเด่น
อยู่นี้ นอกนั้นไม่เห็นมีอะไร

นี่ใจเวลาเราได้รับการอบรมแล้ว ความเด่นดวงของใจจะเกิดขึ้นให้ปรากฏชัดเจน ถ้าปล่อยให้แก่กิเลสย่ำยีตีแหลก ไม่เคยคิดเรื่องอรรถเรื่องธรรมแล้วก็มีแต่อารมณ์ของกิเลสทับใจ ใจก็หาความสว่างงามไม่ได้ มีแต่ความว้าวุ่นซุ่นมัว ทับหัวใจตลอดเวลา นั่นละกิเลสทำงานมันทับหัวใจ ถ้าธรรมทำงานแล้วไม่ได้ทับนะ สว่างงามขึ้นไปเรื่อยๆ ทีนี้ก็เพลิน อยู่คนเดียวเท่านั้นๆ ไม่ยุ่งกับใครเลย วันหนึ่งๆ ไม่ยุ่งกับใคร ยุ่งแต่กิเลสภายในใจของเจ้าของด้วยธรรมพาดกันๆ อยู่ตลอดเวลา นั่นเป็นอย่างนั้น

นี่พูดถึงเรื่องความ پاکเพียรจะหาความสุข จนกระทั่งเป็นบรมสุข ให้ผู้ฟังทั้งหลายได้ยินได้ฟัง ท่านบังคับท่านฝึกทรมานกันอย่างนั้น ทีนี้เวลาธรรมแก่กล้าขึ้นไป เรื่องความคิดความปรุงที่เป็นเรื่องของกิเลสคอยจะรบกวนเรานั้นมันเบาบางๆ ทางธรรมอารมณ์ของธรรมก็หนักขึ้นๆ เดียวก็เหยียบหัวกิเลสไป เหยียบไปเรื่อยๆ จิตก็ยิ่งสว่างงามขึ้นมา นี่ธรรมครองใจ กิเลสครองใจมีแต่ความบีบบีบี่ไฟให้ได้รับความทุกข์ความลำบากตลอดเวลา ทีนี้เวลาธรรมครองใจมีแต่ความสว่างงาม คิดเรื่องใดก็เป็นอรรถเป็นธรรมไปเรื่อยๆ ไม่ได้เป็นอันตรายต่อตนเองเหมือนความคิดที่เป็นกิเลส ต่างกันอย่างนั้น

จิตก็เพลิน เมื่อได้รับการบำรุงจิตก็ยิ่งสว่างงามขึ้นเรื่อยๆ บำรุงขึ้นเรื่อยๆ สว่างงามขึ้นเรื่อยๆ มันก็เพลิน ดูจิตเจ้าของเท่านั้นเพลิน เพลินยิ่งกว่าสิ่งทั้งหลายในสามแดนโลกธาตุ ดูแล้วมีแต่เสื่อมเสีย ทำให้เจ้าของเสียอกเสียใจ บางทีนอนไม่หลับ เพราะคิดปรุงไม่ถอย คิดเรื่องโลกเรื่องสงสาร เรื่องพินเรื่องไฟนั่นแหละ มาเผาตัวเอง นอนก็นอนไม่หลับ บางรายเป็นบ้าไปเลยก็มี เพราะกิเลสเข้าย่ำยี ทีนี้จิตไม่มีกิเลสแบบนั้นเข้ามาย่ำยีก็มีความสว่างงาม นั่งอยู่ที่ไหนก็สว่างงามอยู่ที่นั่น อยู่ร่วมไม้อยู่ที่ไหนสบายไปหมด

ความรู้ทั้งหมดมาเด่นอยู่ที่จิตใจ โลกนี้เหมือนไม่มี มีแต่ความสว่างงามของใจครอบไปหมดเลยเรื่อยๆ ขึ้นไป จนกระทั่งจิตก้าวเข้าสู่ความเพียรอันแรงกล้าโดยลำดับ แล้วนั่นยังเพลิน อารมณ์ของโลกนี้มีมาไม่ได้ ขาดสะบันไปทันที มีแต่อารมณ์ของธรรมสว่างงาม แล้วก็หมუნตัวๆ หมუნเพื่อจะแก้กิเลสให้หลุดพ้นจากทุกข์โดยถ่ายเดียวเท่านั้น อยู่ที่ไหนก็เพลินๆ สุดท้ายกลางคืนนอนไม่หลับ เวลาถึงขึ้นแก่กล้าแล้ว นี่เข้าด้ายเข้าเข็ม ที่คอยจะหลุดพ้นแล้ว

นอนกลางคืนนี้มันไม่ได้ยอมนอน จิตกับธรรมกับกิเลสทำงานพีดกันอยู่บนหัวใจ มันก็เพลิน เพลินอยู่ในนั้น จะนอนมันก็ไม่ยอมหลับ มันทำงานไม่ถอยมันจะนอนได้อย่างไร ระหว่างกิเลสกับธรรมพีดกันอยู่ตลอด เรานอนอยู่ กิเลสกับธรรมที่พีดกันมันไม่ได้นอน มันเป็นอัตโนมัติแล้วนั้น อยู่ที่ไหนมันก็เป็นอย่างนั้น อยู่อย่างนั้น ตั้งแต่ตื่นนอนถึงกระทั่งหลับมันเผลอเมื่อไร ไม่เคยมี นั่น เวลามันแก่กล้าเป็นอย่างนั้นนะ สติ

ไม่มีคำว่าเปลอ เป็นเอง เป็นหลักธรรมชาติ เมื่อได้บำรุงให้ถึงหลักธรรมชาตินี้แล้ว สติจะเป็นอัตโนมัติ ปัญญาจะเป็นอัตโนมัติ พิจารณาอะไรหมุนตัว ๆ กิเลสค่อยหมอบลง อ่อนลง ๆ

กิเลสอ่อนลงมากเท่าไร ทางด้านความเพียรยิ่งหนักมือเข้าไป ที่จะสังหารกิเลส ให้มุดมอดไปในขณะใดก็ได้ มันก็ยิ่งแรงของมันดุดตี๋ม นี่ละที่ว่ามันเพลิน กลางคืนก็เพลิน บางคืนบังคับให้นอน มันไม่หลับเลยตลอดรุ่ง ไม่หลับเลย ตอนกลางวันขึ้นมา ก็ยังไม่หลับอีก นี่ต้องได้รู้ รู้เอาไว้ บังคับ ไม่มีอะไรบังคับก็เอาคาบกรรมมาบังคับ เช่นพุทโธที่เราเคยบำเพ็ญมานั้น เอาพุทโธเข้ามาบังคับ คือให้จิตอยู่กับพุทโธ มันไม่เปลอ มันไม่เปลอด้วยการเพลิตเพลินกับงานการทั้งหลายที่พิจารณาทางด้านปัญญา แต่นี้บังคับไม่ให้เปลออยู่กับพุทโธ ไม่ให้เปลอกับพุทโธ ไม่ให้ไปคิดเรื่องอื่น ให้อยู่กับพุทโธ กล่อมใจลง

พอมาอยู่พุทโธจุดเดียวแล้วจิตก็ค่อยสงบลง ๆ แนวลง เมื่อจิตเข้าสู่ความสงบเต็มที่แล้วก็เหมือนถอดเสื้อถอดหมาม คือการทำงานมันเหมือนรบข้าศึก เหมือนเขาต่อมายนั่นแหละ พอหยุดจากนั้นแล้วจิตเข้าสู่ความสงบก็เหมือนว่าได้พักตัวเอง สง่างาม พอได้กำลังแล้ว พอออกอีกก็พึดกันกับกิเลส ไม่ต้องบอกอะไร เพราะมันมีกำลังมากกว่าทางสมาธิ ความสงบใจนี้ว่าดี ๆ แต่กำลังของมันสู้ปัญญาไม่ได้ที่มันจะหมุนออกไปฆ่ากิเลส มันก็หมุนออกไปละที่นี้ เรื่อย ๆ

นี่ละการอบรมทางด้านจิตใจ เมื่อถึงขั้นนี้แล้วไม่มีรอละ นิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ๆ เลย หุดหวิด ๆ มันก็ป็นเรื่อย คำว่าถอยไม่มี เป็นกับตายก็พุงกันเลยตลอดเวลา มันละเอียดเข้าไป ๆ บางทีกิเลสมันเงียบไปเลย เห็นแต่ความสว่างจ้ำอยู่ภายในจิตใจ กิเลสตัวหนึ่งที่จะมาแสดงขึ้นให้เห็นไม่มีเลย บางทีมันก็พูดเหมือนกัน แต่เป็นอยู่ในใจจะไม่ได้พูดออกมาทางคำพูดคำจา กำหนดไปเงียบไปหมด ไม่มีอะไรเหลือ เห็นแต่ความสว่างกระจ่างแจ้งของใจโดยถ่ายเดียวเท่านั้น อ้าว มันไปไหนหมด กิเลสมันไปไหนหมด กันนี้ ไม่เห็นมีอะไรปรากฏเลย มองดูอะไรก็ไม่เกิด ไม่มี ค้อยเขี่ยชุดคันทาก็ไม่เจอ อ้าว นี่มันไม่ใช่เป็นพระอรหันต์น้อย ๆ ขึ้นมาแล้วหรือ แต่มันไม่ได้สำคัญตนนะ พูดเฉย ๆ เวลากิเลสมันว่างตัว มันไม่แสดงก็เหมือนกับว่าเป็นพระอรหันต์น้อย ๆ ขึ้นมา แต่ไม่ได้มีความสำคัญ พูดเฉย ๆ ทั้ง ๆ ที่รู้อยู่ว่ากิเลสยังไม่หมด

จากนั้นมาก็เอาอีกแล้วเพราะค้อยเขี่ย เวลามันไม่ปรากฏก็ค้อยเขี่ยหา พอเจอพับดับกันปั๊บ ๆ เลย เรื่อยเลย นี่เวลากิเลสมีอำนาจน้อย โผล่ขึ้นมาไม่ได้ อำนาจของธรรม สติธรรม ปัญญาธรรมมันรวดเร็ว ชาติสะบันไปเลย ๆ ที่นี้ก็มีแต่ความสว่างจ้ำ ๆ นั่นละธรรม ธรรมกับใจกลมกลืนเข้าเป็นอันเดียวกันแล้ว อยู่ที่ไหนสว่างจ้ำอยู่ตลอดเวลา

ความแปลกประหลาด ความอัศจรรย์หาได้ที่ใจ อย่าไปหาที่ไหนให้เสียเวล่ำเวลาทุกข์เปล่า ๆ ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตายกองกันอยู่ที่นี่ ไม่มีที่จะเจอความสุขแหละ ถ้าลงมาหาที่ใจด้วยจิตตภาวนาแล้วเจอ ไม่สงสัย ความสุขทั้งหลายหรือความแปลกประหลาดอัศจรรย์ในโลกธาตุไม่มีความหมาย มามีความหมายอยู่ที่ใจดวงเดียวนี้เท่านั้นครอบโลกธาตุๆ แม้จะยังไม่สิ้นกิเลส แต่กิเลสมันละเอียดมากแล้ว มันก็เป็นความรื่นเริงอยู่ในใจตลอดเวลา นี่ละอำนาจของการบำรุ้งใจ

ที่นี้พืดกันไม่หยุดไม่ถอยกิเลสมันจะมาจากไหนล่ะ มีแต่ฆ่าถ่ายเดี่ยวๆ ที่กิเลสจะเกิดขึ้นไม่มี ในระยะสติปัญญาเป็นอัตโนมัตติแล้ว กิเลสที่จะสั่งสมตัวเองนั้นไม่มีทางมีแต่จะมุดมอดๆ โผล่ขึ้นมาทางไหนก็ขาดสะบั้น ค่อยหมดไปๆ มันก็ไม่โผล่ละซี พอมันมีน้อยลงไปแล้วทางนี้ก็ยังมีกำลังมากทางด้านธรรมะ สติก็แก่กล้าสามารถ ปัญญาภิรวดเร็ว เจออะไรพับขาดสะบั้นไปพร้อมๆ กัน ขุดไม่ถอย คั้นไม่ถอย ฆ่าไม่ถอย ไม่หยุดไม่ถอย ไม่มีวันมีคืน การนอนก็ต้องร้องเอาไว้นอน บริกรรมด้วยพุทโธ ให้อยู่กับพุทโธ ให้หลับ อย่างหนึ่งลงสงบแนว อันหนึ่งถ้าจะให้หลับก็เอาพุทโธนั่นแหละ บังคับไว้ให้หลับกับพุทโธ หลับได้

พอตื่นขึ้นมาพบกับกิเลสนี้เหมือนว่ามันยืนจังก้าคอยอยู่แล้วกิเลส มันก็ขัดกันเลย ไม่ถอยๆ ฆ่าไม่หยุดไม่ถอยกิเลสจะเอาอะไรมาเกิด ธรรมถึงขั้นนี้แล้วกิเลสไม่เกิดที่มีอยู่เท่าไรก็มีแต่จะดับไป สูญไป ดับไปเท่านั้น จิตก็หมุนเข้าไปเรื่อยๆ สุดท้ายมันก็จ้ำขึ้นมา หมดโดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรในโลกนี้ มีแต่จิตนี้สว่างครอบโลกธาตุ จ้าไปหมดเอ้อ โลกอันนี้ มันมีเด่นอยู่กับใจดวงเดียวนี้เท่านั้น นั่นรู้ในเจ้าของ เอ้อ แต่ก่อนไปที่ไหนโลกนี้เหมือนว่ากว้างขวางมากมาย อะไรก็มีแต่เรื่องจะให้คิดให้ปรุงให้ยุ่งให้เหยงไปหมดครอบโลกธาตุ ความคิดปรุงเรื่องของกิเลสนี้ก็ไม่ได้ถอย อยากคิดอยากปรุงอยากรู้อยากเห็นไม่อ้อมไม่พอเรื่อย ๆ

ที่นี้หัดตัวเข้ามาๆ ไม่อยากรู้อยากเห็นสิ่งใดยิ่งกว่าอยากรู้อยากเห็นธรรม นั่นยื่นเข้ามาหาธรรมอย่างเดียว เวลาอยู่ปรกติจิตมันก็จ้ำ จ้าอยู่อย่างนั้น ความรู้อันนี้มันสว่างามครอบไปหมดๆ แล้วโลกทั้งโลกนี้ไม่มีอะไรที่เด่นชัด ยิ่งกว่าจิตที่มีธรรมครองใจสว่างามครอบโลกธาตุ ทั้งๆ ที่กิเลสยังมีอยู่มันยังครอบได้ตามส่วน ตามกำลังของจิตที่มีธรรมมากนะ ที่นี้เวลาชำระไปๆ จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นไปหมด ไม่มีอะไรเหลือเลยแล้ว นั่นละไม่ต้องถามใคร

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาปึงไม่มีถามใคร สาวกทั้งหลายบรรลุธรรมปึงขึ้นมาไม่ถามใคร สนฺทิฎฐิโก ความรู้เองเห็นเองขั้นสุดยอดได้ปรากฏประกาศป้างขึ้นแล้วภายในใจ จะไปถามใครที่จะให้แน่นอนยิ่งกว่าสนฺทิฎฐิโก ที่รู้ด้วยตนเองจากผลงานของเราละ

นั่นละท่านจึงไม่ไปถามใคร จำขึ้นมา หมดโดยสิ้นเชิงเรื่องภพเรื่องชาติ เรื่องกิเลส ตัณหาที่จะพาให้ก่อภพก่อชาติขาดสะบั้นลงไปแล้ว อะไรที่จะมาเป็นภพเป็นชาติให้เกิด ความทุกข์ความทรมานตายกองกันอยู่ดังที่เคยเป็นมาอีกได้ละ ไม่มี หมดโดยสิ้นเชิง

ที่นี้วิภูวนที่เคยหมุนกัน ขาดสะบั้นลงไปแล้ว วิภูวนะคือความไม่หมุน ความพอ ตัวสว่างจำครอบกันอยู่แล้ว มันเป็นคนละฝั่งแล้ว นั่นคือฝั่งสมมุติ ฝั่งกิเลสพาให้จิต หมุนเพื่อความเกิด แก่ เจ็บ ตาย นี่คือฝั่งวิมุตติหลุดพ้นแล้วจากความหมุนทั้งหลาย โดยสิ้นเชิง มันก็รู้ชัดๆ ขึ้นมาภายในใจ ที่นี้หมดละงาน งานของจิตคือการแก้กิเลส ตัว พาหมุนพาเวียนตลอดเวลา แล้วยังพาเกิด แก่ เจ็บ ตายในภพน้อยภพใหญ่อีก ขาด สะบั้นลงไปหมด สิ่งเหล่านั้นก็ขาดไปพร้อมๆ กัน ที่จะไปเกิดในภพใดๆ อีกไม่มีแล้ว เมื่อกิเลสตัวก่อภพก่อชาติได้สิ้นซากลงไปก็ไม่มีอะไรเหลือ

นั่นละท่านว่า วุสิตํ พุรหมจริยํ พรหมจรรย์คือการฆ่ากิเลสนี้ได้สิ้นสุดลงไปแล้ว งานที่ควรจะทำได้ทำสำเร็จแล้ว คืองานแก้กิเลส เป็นงานที่ควรทำ ได้ทำสำเร็จแล้ว งาน อื่นที่จะทำให้ง่ายกว่านี้ไม่มี เพราะรู้รอบขอบเขต หมดโดยสิ้นเชิงแล้ว นั่นละที่ว่าท่าน บรรลุธรรม ท่านตรัสรู้ คือคว่าภพชาติทั้งหลายที่เคยเกิดตายมาตั้งกับตั้งกัลป์ ได้รับความทุกข์ความทรมานมากต่อมากได้ขาดสะบั้นลงไปในขณะที่นั้นแล้ว ไม่มีอะไรติดต่อกันสืบเนื่องกันอีกเลย เป็นคนละฝั่งแล้ว นี่คือวิมุตติ นั่นคือสมมุติ สมมุติได้ขาดลงไป หมดแล้ว เหลือแต่ธรรมชาติที่ไม่หมุนนี้ เป็นนิพพานเที่ยงขึ้นมาจากภายในใจ ด้วยสนทสิฏฐิ โภสตุยอด หายสงสัย นั้น หมด ตั้งแต่นั้นแล้ว จนกระทั่งวันท่านนิพพานกิเลสตัวใดที่จะ มาแทรกอีก ไม่มีเลย จึงเรียกว่าท่านสิ้น

กิริยาอาการที่แสดงออกหนักเบาเล็กน้อยนั้น กลายเป็นเรื่องกิริยาของธรรมไป เสียหมด การพูด พูดเรียบๆ พูดธรรมดา เทศนาว่าการไปธรรมดา นิมนวลอ่อนหวานก็ได้ ธรรมดาไปธรรมดา ควรจะเด็ดเผ็ดร้อน ดุเดือดเหมือนจะกัดจะฉีกก็เป็นอาการของ ธรรม กระแสของธรรม พลังของธรรมออกมาเสียทั้งหมด กิเลสไม่มีเอาอะไรมาแสดง จะมาแฝงให้เกิดความโมโหโทโส เสียงมันจะแผดอยู่เหมือนฟ้าผ่านั้นก็ตามเถอะ มันก็คือ เสียงอรรถเสียงธรรมไปเสีย ไม่มีเสียงกิเลส เพราะกิเลสสิ้นซากไปแล้ว ไปหามาจาก ไทน์มาเป็นความโกรธละ ถ้าหาเจออยู่จะเรียกว่าสิ้นกิเลสได้อย่างไร มันก็มีแต่กิริยาของ ธรรม พลังของธรรมแสดงออกเต็มเม็ดเต็มหน่วยอยู่ภายในจิตใจเท่านั้นเอง ท่านทราบ ชัดอย่างนั้นแหละ

นี่ละธรรมะที่กล่าวมาทั้งหมดนี้อยู่ในหัวใจของเราทุกคนทุกท่าน กิเลสมีเต็ม หัวใจฉันใด ธรรมะเมื่อบำเพ็ญให้มีเต็มหัวใจก็เต็มได้ฉันเดียวกัน ไม่ได้ผิดกันเลย เรา อย่าไปให้กิเลสมันหลอกลวงว่าบาปบุญนรกสวรรค์ไม่มี หรือมรรคผลนิพพานไม่มี สิ้น

เขตสิ้นสมัยแล้ว นั่นคือกิเลสหลอกสัตว์โลก เพื่อจะพาให้ตายกองกันต่อไปอีกไม่มี
สิ้นสุด อันนี้เป็นกิเลสหลอกดวงสัตว์โลกให้ตายกองกันไม่มีวันจบสิ้นลงได้ มรรคผล
นิพพานใครเป็นคนสอน ศาสดาองค์เอกผู้สิ้นภพสิ้นชาติแล้วสอนด้วยความแจ่มแจ้ง
ชัดเจน จะผิดไปไหน นั้น

ท่านรู้แล้วท่านถึงมาสอน ไม่ใช่มาสอนแบบลุ่มๆ คลำๆ ท่านเอาจากของจริงที่
ท่านรู้แล้วเห็นแล้วมาสอนจะผิดไปไหน บรรดาสาวกรู้แบบเดียวกัน ท่านสอนจะผิดไปที่
ไหน ไม่มีผิด ตรงแนวๆ ผู้ปฏิบัติตามเชื่ออรรถเชื่อธรรมตามที่ท่านสอนไว้แล้วนี้ จะ
ค่อยก้าวเดินไปได้โดยลำดับ จนกระทั่งถึงมรรคผลนิพพานได้ด้วยกัน ไม่สงสัย ความดี
ความชั่วไม่นิยมเพศวัยอะไร มันมีขึ้นกับใจ หมุนไปทางชั่วเป็นชั่วทันที หมุนไปทางดี
เป็นทางดีทันที เมื่อหมุนไปทางดีเต็มสัดเต็มส่วนแล้ว ก็หลุดพ้นได้โดยถ่ายเดียว
เหมือนกันหมด ไม่ว่าหญิงว่าชาย นักบวช ขรราวาส เป็นได้ เพราะจิตไม่มีเพศ กิเลสอยู่
กับใจ กิเลสก็ไม่มีเพศ ธรรมะก็ไม่มีเพศ เข้ากันได้กับใจดวงนี้ ที่ควรจะอบรมชักฟอก
ให้มีความบริสุทธิ์ผ่องใสเข้าไปเป็นลำดับ

นี่เราพูดถึงเรื่องอรรถเรื่องธรรมตั้งแต่ต้นมาจนกระทั่งปานนี้ พุดจากหัวใจ
ขอให้ใจได้รู้เถอะ ถ้างใจได้รู้แล้วไม่มีคำว่าจนตรอกจนมุม ความจนตรอกจนมุมคือ
กิเลสต่างหาก มาปิดกั้นตนเองให้หาทางเดินไม่ได้ เกรงเขาเกรงเรา กลัวเขากลัวเรา ก็
คือกิเลสพาให้เกรงให้กลัว กลัวเขากลัวเรา กิเลสสิ้นซากไปแล้วกลัวอะไร กล้ากับอะไร
ไม่มี ความกล้าก็ดี ความกลัวก็ดี เป็นเรื่องของกิเลสแสดงตัวออกเป็นอุปสรรคต่อเรา
ต่างหาก จะพุดอะไรก็เกรงเขาเกรงเรา มันก็พุดไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย เพราะกิเลสคิด
ขวางอยู่ เมื่อกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วธรรมล้วนๆ พุงๆ ไปเลย ไม่ได้มีอัตมีอัน ไม่มี
ข้อมีคาที่ตรงไหน ธรรมแท้เป็นอย่างนั้น

ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจนะ ให้ประพฤติปฏิบัติ เราได้แค่นี้ก็เป็นสมบัติของเรา
ได้ห้าได้สิบ ได้ร้อยได้พัน ได้หมื่นได้แสน จากการชวนขายของเราทั้งนั้นนะ ได้ห้าได้
สิบก็เป็นเงินเป็นทอง ได้ร้อยได้พันหมื่นแสนก็เป็นเงินเป็นทองเหมือนกัน นี่ได้อรรถได้
ธรรมได้เท่าไรก็เป็นอรรถเป็นธรรม เป็นบุญเป็นกุศลของเราด้วยกันทั้งนั้น เพิ่มเข้าๆ
ตำแหน่งมหาเศรษฐีจะขึ้นภายในใจของเรา ขึ้นภายในใจตำแหน่งมหาเศรษฐี มหา
เศรษฐีธรรมชี่ คำว่าความสุขก็เป็นมหาเศรษฐี เป็นบรมสุข ใครจะไปวัดไปเหยียง ไป
เทียบเคียงหรือไปแข่งขันได้ ไม่มี จิตถ้าหลุดพ้นไปแล้วไม่มีอะไรเทียบเคียงได้ เป็น
ธรรมชาติที่เลิศเลออยู่โดยหลักธรรมชาติของตณนั้นแล เอาละวันนี้พุดเพียงเท่านี้ ให้พา
กันจดจำเอา ไม่ได้เอวังละ เพราะไม่ได้ตั้งนะโม จบพอ เหนื่อยแล้ว

หลังให้พร :

โยม ลูกศิษย์บังเอิญได้เปิดวิทยุ ได้ฟังธรรมของหลวงตามาตั้งแต่เข้าพรรษา ตัวลูกเองนั่งคิดอยู่ว่าในปัจจุบันลูกจะได้ฟังธรรมที่ไหนที่จะลึกซึ้ง อย่างหลวงตานี้หาไม่มี ลูกท้อใจไปแล้วนะคะ พอได้ฟังธรรมจากหลวงตามันรู้สึกว่ปีติลึก ๆ ธรรมของหลวงตาเมื่อได้ฟังแล้ว รู้สึกว่าจิตมันเบา มันลอยตัว คิดว่าอยากฟังธรรมแกงหม้อจืดของหลวงตานี้ ไม่ทราบหาได้ที่ไหน เพราะเปิดวิทยุที่ไรไม่ค่อยได้เจอ

หลวงตา ธรรมะประเภทนี้เป็นธรรมะตอนดึก ๆ เขานั่งภาวนาฟังธรรมะแกงหม้อเล็กหม้อจืดนี้ มีทุกชั้น ธรรมะเราเราพูดจริง ๆ ว่ามีทุกชั้นเลย ตั้งแต่พื้นถึงพระนิพพาน พูดตรง ๆ เลย ส่วนมากเขาจะเปิดตามเวลาของคนที่ได้ธรรมะประเภทใด กับคนประเภทใด ธรรมะแกงหม้อเล็กหม้อจืดนี้ส่วนมากจะมีตอนดึก ๆ ตอนเจ็บบ ๆ

โยม จะถามหลวงตาอีกข้อหนึ่งนะคะว่า ถ้าเราปฏิบัติที่ว่าจิตหมุนตัว ๆ นะคะ มันมีวันหยุดของมันไหมคะ

หลวงตา ก็เลสชาติสะบั้นลงไปเมื่อไรหยุดเลย ไม่ต้องบอก ฟังไหมละ ฟังเราเคยพูดเวลามันหมุนของมันนี้ จนกระทั่งเจ้าของ เอ๊ะมันอย่างไร เราเริ่มภาวนาที่แรก มันภูมันไถ คีบคลานกันไป ก็ปลอบเจ้าของ เอ้อเวลาเบื้องต้นนี้มันก็ลำบากอย่างนี้แหละ ภูไถกันไปอย่างนี้แหละ เวลาจิตใจมีความละเอียดแล้วงานการทั้งหลายเหล่านี้มันจะค่อยเบาละ ๆ จะละเอียดลงไปเรื่อย สบายไปเรื่อย สบายไปเรื่อยแหละ จนถึงที่สุดสบายเลย

ทีนี้เวลาปฏิบัติเจ้าของงงเจ้าของเองนะ เวลานี้ภูไถเป็นอย่างนี้ บทเวลาเข้าถึงชั้นเข้าด้ายเข้าเข็ม หมุนตัวเป็นอัตโนมัติ ทีนี้ยิ่งกว่านี้อีก มันหมุนตลอดเวลา อ้าว มันอย่างไรกันนี้ นึกว่ามันจะเบาไป ๆ มันเบาอะไร นี่มันยิ่งหนัก หนัก มันพุ่งของมันตลอดเวลา จนกระทั่งกลางคืนนอนไม่หลับทั้งคืน มันหมุนของมันตลอดเวลา เป็นอัตโนมัติ เข้าใจไหม นี่ละธรรมเมื่อเวลามีกำลังแล้วเป็นอัตโนมัติ ฆ่ากิเลสอยู่อัตโนมัติตลอด จนกระทั่งกิเลสชาติสะบั้นลงไปแล้ว ที่หมุนตัว ๆ นั้นหยุดเองไม่ต้องบอก เหมือนกับเราเอาเครื่องมือทำงาน ทำงานพอเสร็จแล้วมันก็ปล่อยเครื่องมือเอง อันนี้เป็นเครื่องมือทำงาน

สติปัญญาตั้งแต่สติปัญญาธรรมดา เป็นสติปัญญาอัตโนมัติ เข้าถึงมหาสติมหาปัญญานี้หมุนตัว ๆ ทั้งนี้ พอกิเลสชาติสะบั้นลงไปแล้วมันหยุดเอง ทีแรกเจ้าของถึงเจ้าของ มันเป็นอย่างนี้ แต่ก่อนก็ว่าจิตใจละเอียดล่อเท่าไรยิ่งจะเบาไป ๆ มันเบาอย่างไร มันยิ่งหนัก งงเจ้าของ แต่เวลามันถึงขั้นของมันแล้ว พอกิเลสมันชาติสะบั้นออกหมดแล้วไม่ต้องบอก มหาสติมหาปัญญาหายไปเลย หายโดยอัตโนมัตินะ ไม่ต้องได้บังคับ เป็นไปเอง ก็จะฆ่าอะไรมันหมดแล้วนี่สิ่งที่ฆ่า เข้าใจแล้วหรือ

โยม   ขอบคุณหลวงตามากเจ้าค่ะ
หลวงตา   ขอบไม่ขอบก็ทำเจ้าของให้ขอบคุณเจ้าของนั้นเถอะ หลวงตาไม่
ขอบก็ได้ละ ขอบเจ้าของ แหม วันนี้ภาวนาคี
โยม   ขอบคุณหลวงตาที่ชี้แนะให้เจ้าของเกิดความเข้าใจด้วยค่ะ
หลวงตา   อยู่จังหวัดไหนละ
โยม   อยู่ที่บางมดนี่เองค่ะ
หลวงตา   มันเป็นอย่างไร มดปิดไว้หรือแต่ก่อนจึงไม่ได้ยิน ปิดมดออกนะ
บางมด ปิดมดออกแล้วก็ยังเป็นบางธรรม ขึ้นเลย เข้าใจหรือ บางธรรมขึ้นแล้วมันจำเลย
ละ เข้าใจแล้วนะ เออ เอะละพอ

เราพูดจริง ๆ ธรรมะที่เราเทศน์นี้ ไม่ใช่ธรรมะออกมาจากไหน ๆ ออกมาจาก
ปัจจุบันทั้งนั้น ตั้งแต่ธรรมะพื้น ๆ จนกระทั่งถึงที่สุดวิมุตติหลุดพ้นเลย ออกจากนี้ล้วน ๆ
ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นจึงมีรสชาติไปเป็นลำดับ พูดให้เต็มเม็ดเต็มหน่วย เพราะผู้เทศน์
เทศน์ด้วยรสชาติของธรรม ไม่ได้เทศน์แบบจืด ๆ จาง ๆ หาлубนั้นคลานี้เอามาพูด
เจ้าของเองก็ไม่แน่ใจ คนอื่นจะให้เขาแน่ใจได้อย่างไร เมื่อเจ้าของเป็นธรรมชาติ
ออกมาจากธรรมชาตินี้แล้วมันก็เป็นรสเป็นชาติไปทุกชั้นของธรรม ยิ่งสูงเท่าไรมันยิ่ง
หมุนตัว ๆ ฟุ้งทะเลเลย เข้าใจแล้วหรือ เทศน์นี้กว่าจบแล้วมันไม่จบ มันหากมีผู้มาแห่
อยู่นั้นแหละ

เราแน่ใจเรื่องธรรมะของเราที่พูดนี้ แน่ใจตลอด เพราะฉะนั้นการเทศน์มันจึง
เป็นไปตามความแน่ใจนี้ เทศน์ออกมาด้วยรสชาติจากธรรมนี้ ผู้ฟังจะไม่มีรสชาติ
อย่างไร ถ้าเทศน์แบบกำด่ำกำขาวเราก็ไม่แน่ว่าผู้เทศน์ว่าไป ตามองหากล้วยหอมกล้วยไซ้
มันก็ได้เรื่อง มันไปมีรสชาติอยู่กับกล้วยหอมกล้วยไซ้ อันนี้มันไม่ได้สนใจกล้วยหอม
กล้วยไซ้ นะ ฟุ้งเลย สนใจกับหัวใจคนอย่างเดียวก่อน เพราะฉะนั้นมันจึงฟุ้ง ๆ ๆ นั้น
แหละ มรรคผลนิพพานมีหรือไม่มีให้พิจารณา การเทศน์นี้ถอดออกมาจากหัวใจ
มรรคผลนิพพานมีหรือไม่มีก็ฟังซิ

ธรรมะเรานี้ก็ออกทั่วประเทศแล้วเดี๋ยวนี้ ไซ้ไหมละ เดี่ยวนี้ออกทั่วประเทศทาง
วิทยุนะ มีหน้าซำอินเตอร์เน็ตด้วย ออกทั่วโลกไปด้วย ออกไปไหนก็ออกไปเถอะ
ธรรมะนี้ออกจากความเข้าใจทั้งหมดแล้ว ไม่มีสงสัย

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน

FM 103.25 MHz